

[Boeck-Hansen.]

betydeligt. Dette har nu sikkert andre Aarsager end netop Loven om Forbud mod Overarbejde. Derimod er det givet, at Forbudet mod Overarbejde har medført, at Overarbejdstimernes Antal er faldet ganske betydeligt —, det er jo klart, at naar man forbyder Overarbejde, maa Overarbejdstimernes Antal falde meget stærkt. Men samtidig skulde jo de normale Arbejdstimers Antal være steget. Dette er ingenlunde sket. De normale Arbejdstimers Antal er ogsaa faldet. Man kan vel sige, at det er højst uheldigt, men det kan jo ogsaa have andre Aarsager — det er meget svært at komme til Bunds i noget saadant.

Derimod kan man tydeligt paavise, at dette Forbud mod Overarbejde i ikke ringe Grad er gaaet ud over Arbejdernes Fortjeneste. I Oktober 1936 var Gennemsnitsmerfortjenesten paa Grund af Overarbejde 1,2 Øre pr. Normaltime, medens den i Oktober 1937 var dalet til 0,7 Øre og i Januar Kvartal var faldet helt ned til 0,5 Øre. Det vil altsaa sige, at Arbejderne gennemsnitlig har tabt 0,7 Øre pr. Arbejdstime hele Aaret rundt. Det maa erkendes, at Arbejderne har bragt et stort Offer for at hjælpe deres arbejdsløse Kammerater, men desværre er dette Offer bragt ganske forgæves. Man hører da ogsaa stadig fra Arbejdernes Side, hvad enten det er faglærte eller ufaglærte, at de er meget kede af denne Lov, idet den lille Ekstrafortjeneste, de havde ved Overarbejde, nu er bortfaldet.

I mangfoldige Tilfælde er Folk, der var vant til at kunne regne med et Overarbejde, kommet i økonomiske Vanskeligheder. Dertil kommer — det er saa betegnende for den socialdemokratiske Stat —, at den Smule Kulør, der var paa Tilværelsen, er visket ud, det er bare blevet til graat i graat. Det, der kunde sætte lidt Kulør paa Tilværelsen, nemlig den Ekstrafortjeneste, man engang imellem havde, er forsvundet, og den Tilfredsstillelse, det har været for adskillige Arbejdere at kunne hjælpe deres Børn til at lære noget mere eller lignende, er ogsaa forsvundet.

Er man ikke led og ked af disse Afspadseringstimer? Det tror jeg, man maa sige. Det er i Orienten, man anser Ledighed for noget vidunderligt og Arbejde for en Forbandelse, men her i Norden ser man lige stik modsat paa det, her menet man at det er en ligefrem Velsignelse at have Arbejde. Og hvordan er det mon egentlig med Hustruerne, som har Manden gaaende

hjemme paa Afspadsering? Det ødelægger fuldkommen Familielivet, at denne gnavne, sure Mand gaar hjemme, til Trods for at han meget godt kunde være paa Arbejde.

Hvad angaar Arbejdsgiverne, kan man ikke sige, at denne Lov har været dyr for dem. Tværtimod kan man sige, at den har sparet dem Penge, den har sparet dem ikke saa faa Penge, maaske endogsaa saa mange Penge, saa de har kunnet dække de Administrationsudgifter, som man har dynget paa Arbejdsgivernes Skuldre i Anledning af denne Lov. Men indirekte har det været en meget kostbar Lov for Arbejdsgiverne, idet de i adskillige Tilfælde ligefrem har maattet sige nej til nye Arbejder og ligefrem har maattet annullere mange Ordre. Denne Lov har ødelagt Mulighederne for Mersalg, den har indskrænket Produktionen, og man faar i Virkeligheden mindre Arbejde udført, end man gjorde før.

Denne Lov har absolut ikke været til Glæde hverken for Arbejdere eller Arbejdsgivere, men man ved ogsaa, at det var heller ikke Meningen. Meningen med denne Lov var først og fremmest, at den skulde være til Glæde for et vist Antal arbejdsløse. Men det har den heller ikke været, idet der ikke er kommet flere Normalarbejdstimer, saaledes at der i Realiteten ikke er kommet arbejdsløse i Arbejde.

Vi erkender, at det er en stor Ulykke for Landet, at der er en saa stor Arbejdsløshed, som der er, vi erkender, at det er en national Opgave at søge at bekæmpe denne Arbejdsløshed, og derfor er vi ogsaa indforstaaet med, at man maa paatage sig Byrder, at man maa bringe Ofre for at søge at faa den ud af Verden. Men Ofrenes Størrelse skal bare staa i nogenlunde Forhold til den Gavn, de gør, og det har ved denne Lov vist sig, at de Ofre, der er bragt fra begge Sider, overhovedet ikke har gavnet. Det kan godt være, at der er nogle enkelte Fyrbødere og nogle enkelte Maskinpassere, der er kommet i Arbejde, det kan ogsaa godt være, at afdøde Riis-Hansen havde Ret, naar han sagde, at der vilde komme 500 Mennesker i Arbejde — maaske der er kommet det dobbelte, men jeg er svært bange for, at andre Mennesker har mistet Arbejde, og det muligvis et Antal, der langt overstiger dette, og det er jo forstaaeligt, idet man ikke inden for de samme Pladsforhold kan forøge Arbejdernes Antal, saaledes at man ikke, naar man skal beskære Tiden, kan faa den samme Arbejdsmængde udført. Dertil kommer ogsaa, at det er en stor Ulempe, at man maa und-